

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

18-04-2006

Forordning om anvendelse af EF-Traktatens art. 87 og 88 på de minimis-støtte (KOM nr. foreligger ikke)

Grundnotatet sendes tillige til Folketingets Erhvervsudvalg.

Resumé

Kommissionen har udarbejdet et udkast til en ny de minimis-forordning (forordning om anvendelse af traktatens art. 87 og 88 på de minimis-støtte), der er sendt i høring blandt medlemslandene. Den væsentligste ændring består i at hæve de minimis-grænsen fra 100.000 EUR til 150.000 EUR. Herudover foreslår Kommissionen i modsætning til tidligere at lade forordningen finde anvendelse på forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, ligesom Kommissionen foreslår, at forordningen kun skal finde anvendelse på støtte, der kan betegnes som gennemsigtig. Kommissionen har kompetence til at udstede en de minimis-forordning.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har udarbejdet et udkast til en ny forordning om anvendelse af traktatens art. 87 og 88 på de minimis-støtte, der skal erstatte den gældende de minimis forordning af 12. januar 2001 (69/2001). Udkastet er sendt i høring i medlemslandene. Udkastet til en sådan revideret de minimis forordning er udarbejdet på baggrund af Kommissionens erfaringer med anvendelsen af forordning 69/2001 og for at tage hensyn til udviklingen i inflationen og bruttonationalproduktet i Fællesskabet.

Det bemærkes, at Kommissionen - efter høring af det rådgivende udvalg for statsstøtte - har kompetence til at udstede en de minimis-forordning, jf. Rådets forordning af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte (994/98) art. 2, jf. art. 8.

Dog skal de beløbsgrænser, som Kommissionen fastsætter, holde sig inden for rammerne af Domstolens praksis. Ifølge Kommissionen er de minimis-støtte ikke omfattet af traktatens statsstøttebegreb, idet de minimis-støtte ikke vurderes at have betydning for konkurrence og samhandel. Som følge heraf skal sådan støtte ikke anmeldes til Kommissionen. Det er imidlertid EF-Domstolen, der er den endelige fortolker af statsstøttebegrebet i traktaten. Derfor er det nødvendigt at holde niveauet for de minimis-støtte på et sådant niveau, at forudsætningen om ikke-påvirkning af konkurrence og samhandel stadig kan gøres gældende.

Anvendelsesområde

Forordningen skal finde anvendelse på alle sektorer, med undtagelse af landbrug, fiskeri, akvakultur og transport¹. For så vidt angår landbrug, foreslår Kommissionen dog, at forordningen i modsætning til tidligere, skal kunne finde anvendelse på forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, når visse betingelser er opfyldt. Forordningen skal ikke finde anvendelse på støtte til eksportrelaterede aktiviteter eller støtte, der er ydet på betingelse af, at der anvendes indenlandske frem for importerede produkter.

I modsætning til den gældende de minimis-forordning foreslår Kommissionen, at forordningen kun bør finde anvendelse på støtteforanstaltninger, der er gennemsigtige, således at støtteværdien let kan beregnes. Det fremgår således af art. 1, stk. 3:

”Denne forordning finder kun anvendelse på støtte ydet i form af tilskud og andre former for støtte, for hvilke det er muligt nøjagtigt at forudberegne støttens bruttosubventionsækvivalent, uden at det er nødvendigt at foretage en risikovurdering.

Støtteelementer indeholdt i lån, garantier, risikovillig kapital og kapitaltilførsler behandles ikke som de minimis-støtte, medmindre den pågældende transaktions samlede værdi ikke overstiger det i art. 2, stk. 2, fastsatte loft [150.000 EUR].”

Beløbsgrænse

Kommissionen foreslår at hæve beløbsgrænsen fra 100.000 EUR til 150.000 EUR. Det vil sige, at støtte, der ikke overstiger 150.000 EUR over en treårig periode, ikke vurderes at påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og/eller ikke fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene, hvorfor der ikke er tale om statsstøtte i EF-Traktaten art. 87, stk. 1's forstand.

¹ Kommissionen bemærker i sit udkast, at man hvad angår transportsektoren og kulsektoren for klarhedens skyld har bibeholdt samme anvendelsesområde som i den gældende de minimis-forordning. Kommissionen påpeger dog, at det ikke foregriber udfaldet af den igangværende konsultation angående de minimis-forordningens anvendelse i disse sektorer.

Kommissionen lægger op til, at de år, der er relevante at lægge til grund i den forbindelse, er skatteårene i de pågældende medlemsstater, i stedet for kalenderår. Den relevante treårsperiode er glidende i den forstand, at man, hver gang der ydes ny de minimis-støtte, skal fastlægge den samlede de minimis-støtte, der er ydet i det pågældende skatteår samt i de foregående to skatteår, og der tages hensyn til støtte ydet af enhver statslig myndighed eller organ, også selv om den finansieres helt eller delvis med fællesskabsmidler.

Forholdet til anden støtte

De-minimis-reglen påvirker ikke virksomhedernes mulighed for at modtage statsstøtte, som Kommissionen har godkendt, eller som er omfattet af en gruppefritagelsesforordning.

Beregning af støtten

Støttebeløb, der ikke udbetales som kontante tilskud, omregnes til brutto-subventionsækvivalenten.

Kontrol

Medlemsstaterne skal i henhold til forordningen træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den samlede støtte, der i henhold til de minimis-reglen ydes til den samme støttemodtager, ikke overstiger loftet på 150.000 EUR over en treårig periode. Forordningens art. 3 beskriver nærmere, hvordan medlemsstaterne skal udøve denne kontrol. Ligesom i den nugældende de minimis forordning kan medlemsstaterne vælge at oprette et centralt register over de minimis-støtte med fuldstændige oplysninger om alle former for de minimis-støtte, som alle myndigheder i den pågældende medlemsstat har ydet, men der er ingen pligt hertil. Medlemsstaterne kan i stedet kontrollere, at en virksomhed ikke modtager de minimis støtte, der overstiger grænseværdien, ved at oplyse virksomheden om, at støtten ydes som de minimis støtte, og ved at indhente en erklæring fra virksomheden om enhver anden de minimis-støtte eller anden statsstøtte modtaget i de foregående to skatteår og det indeværende skatteår.

Ikrafttræden

Forordningen skal finde anvendelse fra den 1. januar 2007.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen forholder sig i forslaget ikke nærmere til nærhedsprincippet. Det vurderes, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen har kompetence til at udstede en de minimis-forordning, jf. Rådets forordning af 7. maj 1998 om anvendelse af art. 92 og 93 i traktaten

om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte (994/98) art. 2, jf. art. 8.

4. Gældende dansk ret

Der findes ikke dansk ret på området i form af love eller bekendtgørelser.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrence og vækst. Dansk Industri, Danske Maritime, Håndværksrådet, Dansk Metal, Landbrugsraadet og Sammenslutningen af Danske Småøer har afgivet høringssvar.

Dansk Industri er overordnet set skeptisk overfor en forhøjelse af de minimis støtteleftet til 150.000 EUR, og Dansk Industri kan ikke støtte, at støtteleftet hæves til 200.000 EUR. Endvidere har Dansk Industri anført, at de eksisterende kontrolmekanismer i relation til ydelse af de minimis støtte ikke har fungeret tilfredsstillende, og at det ville være hensigtsmæssigt, at der blev oprettet et centralt de minimis register i de enkelte medlemslande, og at medlemslandene blev forpligtet til at fremsende oplysninger om de minimis ordninger til Kommissionen.

Danske Maritime kan ikke støtte forslaget om en forhøjelse af de minimis grænsen. Danske Maritime har anført, at støtte til enkeltvirksomheder i størrelsesordenen 150.000 EUR – eller endog 200.000 EUR – kan virke konkurrenceforvridende, blot typisk kun for mindre virksomheder.

Håndværksrådet kan tilslutte sig en forhøjelse af de minimis støtten til 150.000 EUR, og finder at en forhøjelse til 200.000 EUR kunne være ønskelig. Håndværksrådet påpeger dog, at medlemslandene bør være forpligtede til at føre en mere effektiv kontrol med, at de minimis støtten ikke misbruges, ligesom medlemslandene bør forpligtes til at orientere Kommissionen om omfanget af ydet de minimis støtte. Dette taler ifølge Håndværksrådet for at indføre et centralt register på området.

Dansk Metal kan tilslutte sig en forhøjelse til 150.000 EUR, men er dog skeptisk over for en fordobling af støtteleftet til 200.000 EUR.

Sammenslutningen af Danske Småøer kan tilslutte sig en forhøjelse til såvel 150.000 EUR som 200.000 EUR. Sammenslutningen af Danske Småøer finder tillige, at forordningen bør finde anvendelse på forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter.

Landbrugsraadet kan ikke tilslutte sig en forhøjelse af de minimis grænsen, hverken til 150.000 EUR eller til 200.000 EUR. Landbrugsraadet opfordrer endvidere til, at der sikres de fornødne kontrolmekanismer med brug af de minimis-ordninger.

6. Andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være en overvejende positiv indstilling blandt medlemsstaterne til forslaget om at lade beløbsgrænsen hæve til 150.000 EUR.

På Det Europæiske Rådsmøde i marts tilkendegav Rådet, at det var positivt indstillet over for at undersøge muligheden for en fordobling af de minimis grænsen fra 100.000 EUR til 200.000 EUR, dog under hensyn til de igangværende konsultationer og under forudsætning af reglens forenelighed med EF-Traktaten og EF-Domstolens praksis.

7. Foreløbig Dansk holdning

Danmark finder, at en forhøjelse fra 100.000 EUR til 150.000 EUR er acceptabel. En sådan stigning reflekterer primært den almindelige økonomiske udvikling. Danmark er endvidere positiv indstillet over for at undersøge muligheden for en fordobling af beløbsgrænsen fra 100.000 EUR til 200.000 EUR, hvis Kommissionen efter konsultationer skulle stille forslag herom, såfremt en sådan forhøjelse er i overensstemmelse med EF-Traktaten og EF-Domstolens praksis. Danmark ønsker endvidere, at der arbejdes for, at gennemsigtigheden i forbindelse med tildeling af de minimis støtte forøges.

Det er dansk holdning, at en velfungerende de minimis-ordning kan medvirke til, at Kommissionen kan anvende sine ressourcer på de mest konkurrenceforvridende sager i stedet for de ”mindre” sager, der ikke indebærer nogen væsentlig samhandelspåvirkning eller konkurrenceforvridning. Danmark støtter derfor, at de minimis-ordningen bevares.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.